

Fotograf: Nathalie Hjalmarson

Metodstöd DigiPlats

Digitala företagsplattformar för likvärdiga digitaliseringsmöjligheter i landsbygder

UMEÅ
KOMMUN

Om projektet

Som en del av Umeå kommuns arbete med landsbygdsutveckling har ett digitaliseringsprojekt bedrivits 2023–2024 som fokuserat på små företag på landsbygd. Projektet har genomförts tillsammans med Umeå universitet och Örnsköldsviks kommun och finansierats av Tillväxtverket.

Målet med projektet har handlat om att öka kunskapen om hur kommuner tillsammans med andra företagsfrämjare kan samverka för att skapa lokala digitala plattformar som stärker små företag på landsbygd i deras digitaliserande.

Satsningen har tagit plats i orterna Sörmjöle och Holmön och resulterat i att projektparterna tillsammans med lokala företagare testat och utvecklat en digital plattform som fått namnet Bygdetorget. Plattformen har fungerat som ett digitalt skyltfönster och en marknadsplats för bygdens företagare.

Det här metodstödet syftar till att sprida vårt projektresultat och visa hur plattformar kan anpassas efter lokala behov på nya orter.

Europeiska jordbruksfonden
för landsbygdsutveckling. Europa
investerar i landsbygdsområden

Så började det

Från tidigare landsbygdsprojekt i Umeå kommun har vi fått med oss att många lokala företagare vill marknadsföra sig på fler och bättre sätt. Samtidigt visar en kunskapsöversikt från 2022–2023 att små företag på landsbygderna i Västerbotten generellt sett har en låg digital mognad¹. En rapport från Tillväxtverket bekräftar detta och lyfter också potentialen i digitala plattformar som mindre företag kan ansluta sig till, i stället för att alla företag bygger upp egna plattformar². Detta blev startskottet för projektet DigiPlats.

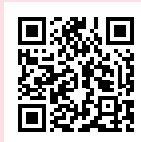

Bygdetorget – utformad för och tillsammans med lokala företag

Bygdetorget har byggts upp utifrån dialoger med företagarna, med målet att svara på flera olika behov och funktioner. Plattformen har utvecklats av Umeå universitet och Umeå kommun genom verktyget UMIGO.

Enkät bekräftade behovet

Vi började projektet med att skicka ut en enkät till företagare på Holmön och i Sörmjöle, för att få en bättre förståelse för deras digitaliseringsbehov. Av svaren framgick att det fanns ett stort intresse för digitala lösningar, men att många upplevde hinder i form av brist på tid, resurser och kunskap. Hela 95 % uppgav att de inte erbjöd bokning eller försäljning digitalt, samtidigt som 80 % var intresserade av att få tillgång till en plattform där de både kan marknadsföra sig och erbjuda bokning och uthyrning.

Läs vårt
”glo och sno”-avsnitt
och se vår projektfilm.

Så här har dialogen med företagarna sett ut genom projektet:

- **Digital enkätundersökning** för att identifiera digitaliseringsbehov lokalt.
- **Öppna möten** i orterna där vi berättade om projektet och presenterade enkätresultatet.
- **Digitala lunchträffar** utifrån tre identifierade temaområden: marknadsföring, bokning & uthyrning, försäljning.
- **Utbildningsträffar** i orterna där företagen fick lära sig att lägga upp erbjudanden och innehåll i plattformen.
- **Lanseringsträffar** i orterna där plattformen visades upp för allmänheten tillsammans med lokala företagare.
- **Digitala frågestunder** en gång i veckan där företag haft möjlighet att ställa frågor.

¹ Kartläggning av digital mognad i landsbygdsföretag i Västerbotten (KADIL)

² Rapport digitala ekosystem

Lärdomar och medskick till andra som vill göra något liknande

1 Tänk på långsiktigheten

Vem ska förvalta plattformen efter projektets slut? Det visade sig vara vår främsta utmaning som vi brottats med genom hela projektiden. För Umeå kommun har Bygdetorgets styrka, att plattformen svarar på flera behov, också gjort det svårt att identifiera en tydlig plattformsägare bland kommunens verksamheter. Projektets korta tid på åtta månader gjorde det också svårt att hinna komma fram till en lösning inom projektiden.

2 Fundera på vad ni faktiskt får göra och inte får göra

Vid utvecklandet av en digital plattform är det viktigt att fundera på vilka roller olika aktörer kan ha, inte minst ur GDPR-synpunkt. Som kommun kan det också vara känsligt att stå som plattformsägare om det kan riskera att bidra till osund konkurrens.

3 Gör det enkelt för företagarna

Små företagare på landsbygder har ofta brist på tid. Därför behöver plattformen vara användarvänlig och enkelt utformad. I vårt projekt tog vi fram instruktionsfilmer som företagen kunde använda som stöd för att lägga upp innehåll och erbjudanden. Vi erbjöd också arvode till företagarna som en "morot" att lägga tid i projektet.

4 Tänk på tajmingen

Vi lanserade plattformen i juni 2024, precis innan företagarnas högsäsong. Det gjorde att flera företagare inte hann sätta sig in i verktyget ordentligt och därmed inte kunde, eller hade tid att nyttja plattformen till fullo. Tänk därför på att planera lansering under en lugnare period.

5 Föreningslivets betydelse

Flera av företagarna såg en potential i att även koppla på föreningslivet i plattformen. Detta, för att få ett bredare lokalt utbud av möjligheter och en tydligare helhetsbild av platsen. På så vis hade det kunnat bli ett större fokus på platsutveckling, snarare än enbart näringslivsutveckling.

6 Utgå från det som redan finns

I vår plattform har vi jobbat med att peka vidare till företagarnas egna bokningstjänster och webb-sidor, i de fall de haft sådana. Bygdetorget har ändå haft en viktig roll som ett digitalt skyltfönster och en möjlighet att synas tillsammans med andra lokala företagare. Utgå därför från det som redan finns och komplettera vid behov.

"Vi ser att vi enklare kommer kunna samarbeta och paketera erbjudanden med andra lokala företagare via Bygdetorget"

Företagare på Holmön

"Jag tror det är viktigt att synas tillsammans i bygden via en gemensam plattform som Bygdetorget, det skapar en fin tillsammanskraft lokalt i byn"

Företagare i Sörmjölle

Vad händer nu?

Projektet är avslutat, men vi på Umeå kommun fortsätter undersöka hur Bygdetorget kan tas vidare eller utvecklas i nya former. Här har vår samarbetspart Örnsköldsvik kommun hittat en intressant lösning som vi vill lyfta särskilt.

Öviksmodellen

Örnsköldsviks kommun har fyra "Bygdsam"-föreningar som är knutna till kommunens serviceorter. Föreningarna har representanter från privat, ideell och offentlig sektor och får 250 000 kronor årligen för att jobba med att utveckla sina bygder.

Örnsköldsviks kommun har gett Bygdsam Nätrådalen i uppdrag att arbeta vidare med ett Bygdetorg för Örnsköldsvik som en del i det lokala utvecklingsarbetet. Här har Bygdsam Nätrådalen valt att fokusera på föreningslivet som målgrupp och kommer lyfta fram lokala evenemang och

lokaler för uthyrning. Bygdsam blir därmed förvaltare av plattformen och kommer då kunna stötta de föreningar som ansluter sig. På sikt kan även det lokala näringslivet inkluderas.

Sammanfattningsvis vore det jätteroligt om DigiPlats-projektet leder till att Bygdetorget kan leva vidare som en ny och smart plattform för landsbygdsutveckling i Örnsköldsviks kommun. För Umeå kommun är digitalisering en fortsatt prioriterad fråga att jobba vidare med, något som finns med i kommunens landsbygdsprogram.

Kontakta oss gärna

Vi som drivit projektet från Umeå kommun är utvecklingsstrateger som arbetar med landsbygdsfrågor hos kommunen.

Besök vår inspirationsbank för kontaktuppgifter och mer information om projektet:

www.umea.se/inspirationsbank

